

Tony Blair aposta per Thatcher

La senyora Margaret Thatcher ha irromput en la campanya electoral britànica. Dóna conferències, fa algunes visites de rigor, parla amb els electors... Aparentment dóna suport —com no podria ser d'una altra manera— al primer ministre John Major en el seu intent desesperat per no enterrar, en la pròxima cita electoral del dia 1 de maig, els 18 anys de domini *tory*. Però Thatcher no acostuma a parlar gaire de Major ni de l'actual Partit Conservador. S'estima més parlar d'ella mateixa i dels principis que van il·luminar la seva acció de govern. Fins al punt que diversos comentaristes britànics s'han preguntat si realment està donant suport al trasbalsat senyor Major o, indirectament, al seu admirat Tony Blair, de qui destaca el coratge per portar el laborisme a zones molt pròximes als principis que ella va introduir amb gran estrèpit en el debat polític britànic. Els analistes més agosarats creuen que Thatcher desitja un triomf laborista per emprendre després una revolució interna dels *tories* que li permeti substituir els actuals dirigents per d'altres que sintonitzin més amb les seves tesis ultraliberals.

En qualsevol cas, quan Margaret Thatcher elogia Blair, s'elogia ella mateixa. I aquí han començat els problemes d'última hora d'un laborisme confiat cegament en la gran victòria. El "centrisme radical" elegit pel líder laborista com a via més directa per a un assalt amb garanties al 10 de Downing Street beneeix, d'alguna manera, les línies mestres del *thatcherisme*. La confirmació definitiva d'aquest espectacular moviment cap a l'espectre polític centrista —eliminant qualsevol reminiscència socialista— va tenir lloc durant la presentació pública, la setmana passada, del programa electoral laborista. Des de llavors, la distància en les enquestes d'opinió entre laboristes i conservadors —de 24 punts fa tan sols dues setmanes— es redueix a marxades forçades, tot i que Blair encara disposa d'un còmode avantatge de 15 o 17 punts per sobre de Major. El Partit Laborista ha encès les alarmes davant la perspectiva que la seva tradicional base social —molt castigada per la política conservadora— li acabi girant l'esquena l'1 de maig.

En el manifest de deu punts del partit, ple de pinzellades retòriques electorals presidides per l'expressió "nous laboristes", ja no hi ha cap càrrega ideològica ni referència a "l'esquerra". Es vol un programa de govern "realista".

Els hereus d'una de les formacions socialistes més antigues del continent sembla que, de cop, hagin enterrat definitivament el debat ideològic: l'economia és el mercat. I el mercat pertany, per sobre de tot, a l'àmbit privat. En el capítol "Business" del manifest, els nous laboristes volen concedir un paper important al sector públic, però només

un: "el de promoure per tot arreu la competència". Blair anuncia que no pensa retrocedir en cap de les privatitzacions fetes per Thatcher i Major i que, probablement, n'empendrà de noves. De la flexibilitat laboral, el Partit diu "no estimar-la" però la considera com un fet inevitable: "en el marc d'aquesta flexibilitat —diu el programa— els laboristes farem respectar un salari mínim", a diferència del que pretenen els conservadors. Quant al capítol pressupostari, més aigua freda per a aquells que confiaven en un increment de la despesa pública en atencions socials i laborals: Blair va assegurar la setmana passada que no pensava traspassar els límits pressupostaris fixats pels conservadors.

Els últims dies, el Partit Laborista ha sofert un setge implacable: quin espai queda, doncs, per mantenir, o desenvolupar, l'estat-providència del qual els laboristes britànics van ser un dels inventors? Però tenen resposta: l'estat-providència actual és passiu, consistent a donar un ajut social mínim sense condicions, només "verificant l'adreça dels menys afavorits cada tres anys". Ara, segons Blair, l'estat només tindrà un objectiu: situar en el mercat de treball tots aquells que tinguin l'edat per fer-ho, esperant (llegiu "exigint") que els beneficiaris de l'ajut social agafin el possible treball ofert. Gran Bretanya ha reduït espectacularment els últims anys l'índex d'atur al preu d'una precarització i intimidació social que l'ha portada a ser qualificada com "la Corea del Sud d'Europa". Un escenari on el mercat ho regula tot o gairebé tot. Sembla que Blair no vol allunyar-se pas d'aquesta perillosa aposta. Li correspondran finalment els electors? ■

EDUARD SANJUAN

"El 'centrisme radical' elegit pel líder laborista com a via més directa per a un assalt amb garanties al 10 de Downing Street beneeix les línies mestres del thatcherisme."